

OFFERTE INTEGRAAL PLAN VOOR HET OPENBAAR DOMEIN VAN DE STAD GENT

SAMENWERKINGSVERBAND WES Onderzoek & Advies - BURO II BVBA | urban planning | architecture | engineering | - DENIS DUJARDIN

OFFERTE INTEGRAAL PLAN VOOR HET OPENBAAR DOMEIN VAN DE STAD GENT

SAMENSTELLING VAN HET SAMENWERKINGS-VERBAND

De opmaak van een integraal plan voor het openbaar domein van Gent vraagt om een geïntegreerde en multidisciplinaire aanpak. Daarom stellen wij een samenwerkingsverband met complementaire expertises voor bestaande uit:

- WES Onderzoek & Advies;
- Buro II bvba | urban planning | architecture | engineering ;
- Denis Dujardin (landschapsarchitect).

WES Onderzoek & Advies is een multidisciplinair onderzoeks- en adviesbureau dat beschikt over een volgens de kwaliteitsnorm ISO-9001 gecertificeerd kwaliteitsmanagementsysteem. WES voert op vijf specifieke domeinen opdrachten uit voor openbare besturen en private organisaties in binnen- en buitenland: ruimtelijke planning, milieu, sociaal-economisch beleid, toerisme en training

De afdeling ruimtelijke planning van WES richt haar werkzaamheden op het begeleiden van overheden in ruimtelijke planprocessen, de opmaak van ruimtelijke plannen en beleidsinstrumenten, de evaluatie van strategisch ruimtelijk beleid en stedenbouwkundig onderzoek en ontwerp.

Buro II bvba | urban planning | architecture | engineering is een interdisciplinair ingenieurs- en architectenbureau met een eigen afdeling binnenhuisarchitectuur en ruimtelijke planning. Projectgericht biedt Buro II niet alleen diensten op het gebied van ruimtelijke planning, architectuur, stabiliteit, technische installaties, binnenhuisinrichting en meubelontwerp, maar ook op het gebied van doelmatige werfopvolging, coördinatie, planning met nauwkeurige budgettering en een prijs-kwaliteitsbeheersing.

Dit samenwerkingsverband wordt opgevat met dien verstande dat enerzijds WES Onderzoek & Advies de hoofdcontractant van de studie wordt en dat anderzijds Buro II bvba | urban planning | architecture | engineering en Denis Dujardin de nominatieve subcontractanten worden.

Voor het samenwerkingsverband zullen volgende personen deel uitmaken van het projectteam (uitgebreide voorstelling in referentielijsten en curricula vitae als bijlage):

- voor WES Onderzoek & Advies: Rik Houthaeye, Guy Bourdet, Sven De Bevere en An Vanhulle;
- voor Buro II bvba | urban planning | architecture | engineering: Herman Jult, Rien Gellynck, Frank Van Oost en Bart de Cloedt, ondersteund door Salvatore Bono (innovatiemanager);
- landschapsarchitect Denis Dujardin.

Dit projectteam zal in functie van de noden worden bijgestaan door de andere medewerkers, afdelingen en ondersteunende diensten (logistieke afdelingen) van de desbetreffende bureaus (zie organogrammen als bijlage).

Het samenwerkingsverband voldoet aan de deelnemingsvoorwaarden, met minstens één stedenbouwkundige (Rik Houthaeye, Sven De Bevere, Guy Bourdet, An Vanhulle, Herman Jult en Rien Gellynck) en Buro II ingeschreven bij de Orde van Architecten.

Het openbaar domein vormgeven, is een kader scheppen waarbinnen het stedelijk leven zich kan ontplooiën. Het is tegelijk bepalen en openlaten. Het is een houvast bieden (het integraal plan als draaiboek) en ruimte geven (het integraal plan als kader).

Bijgevoeg is het integraal plan in de eerste plaats een raamwerk. Dit raamwerk verenigt de uitgangspunten van de studie: een kwalitatieve inrichting van het openbaar domein bieden door het evenwicht tussen samenhang en differentiatie na te streven.

Het raamwerk biedt typeoplossingen, onderscheidt toepassingsgebieden, ontwaart en definieert structuren, enz. Het brengt samenhang door een consistente visie te formuleren en die te vertalen in werkbaar concepten. Deze samenhang zorgt voor herkenbaarheid en leesbaarheid. De stad wordt voor de gebruiker vertrouwd op de verschillende schaalniveaus. Het ontwikkelt zich als een weefsel met continue en constante kwaliteiten. Hoe verschillend wijken, straten en pleinen ook zijn, ze maken deel uit van een beleefbare en gestructureerde totaliteit: de stad. Bijzondere aandacht gaat hierbij naar de overgangen, sluitstukken in de kwaliteit van het geheel.

Een kwalitatieve oplossing bieden, betekent verschillende aspecten van het openbaar domein holistisch benaderen: de gebruikswaarde (functionaliteit), belevingswaarde (meer dan de vormgeving) en de toekomstwaarde (duurzame oplossingen bieden).

Werken aan het openbaar domein is werken in en met de tijd. Ook hier biedt een raamwerk het voordeel dat het vastlegt wat essentieel is, maar open laat waar mogelijk. Hier blijft een toets- en referentiekader om een continuïteit (en dus ook duurzaamheid) in de tijd te garanderen zonder al op alles te hoeven (kunnen) anticiperen.

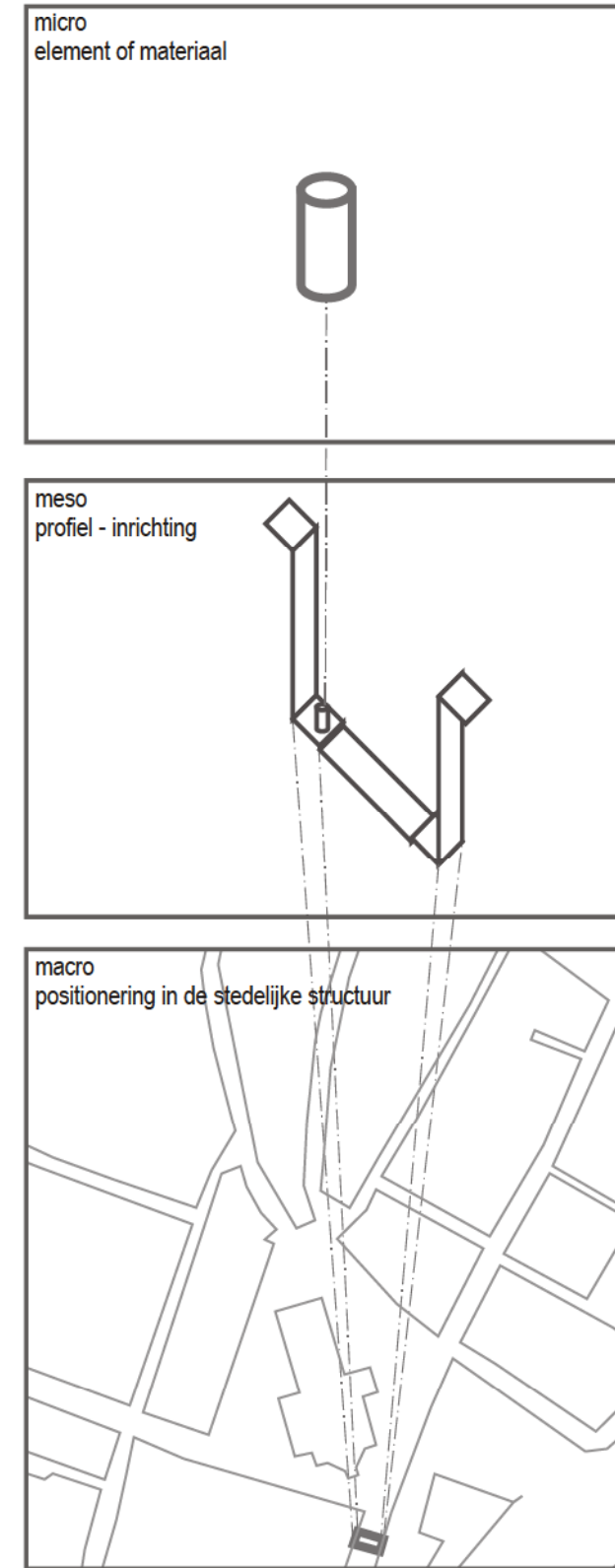
Het integraal plan werkt continu op drie schaalniveaus: het microniveau (bijvoorbeeld detail), mesoniveau (bijvoorbeeld profieluitwerking) en macroniveau (stad, wijk, enz.).

De keuze voor een element of een detaillering gaat verder dan de intrinsieke kwaliteiten ervan. De positionering ervan binnen een ruimere omgeving en zelfs binnen de schaal van de wijk of stad bepalen evenzeer de keuze.

De benadering van het integraal plan is bijgevoeg 'contextueel'. De kwaliteit en de beleving van het openbaar domein worden bepaald door de context.

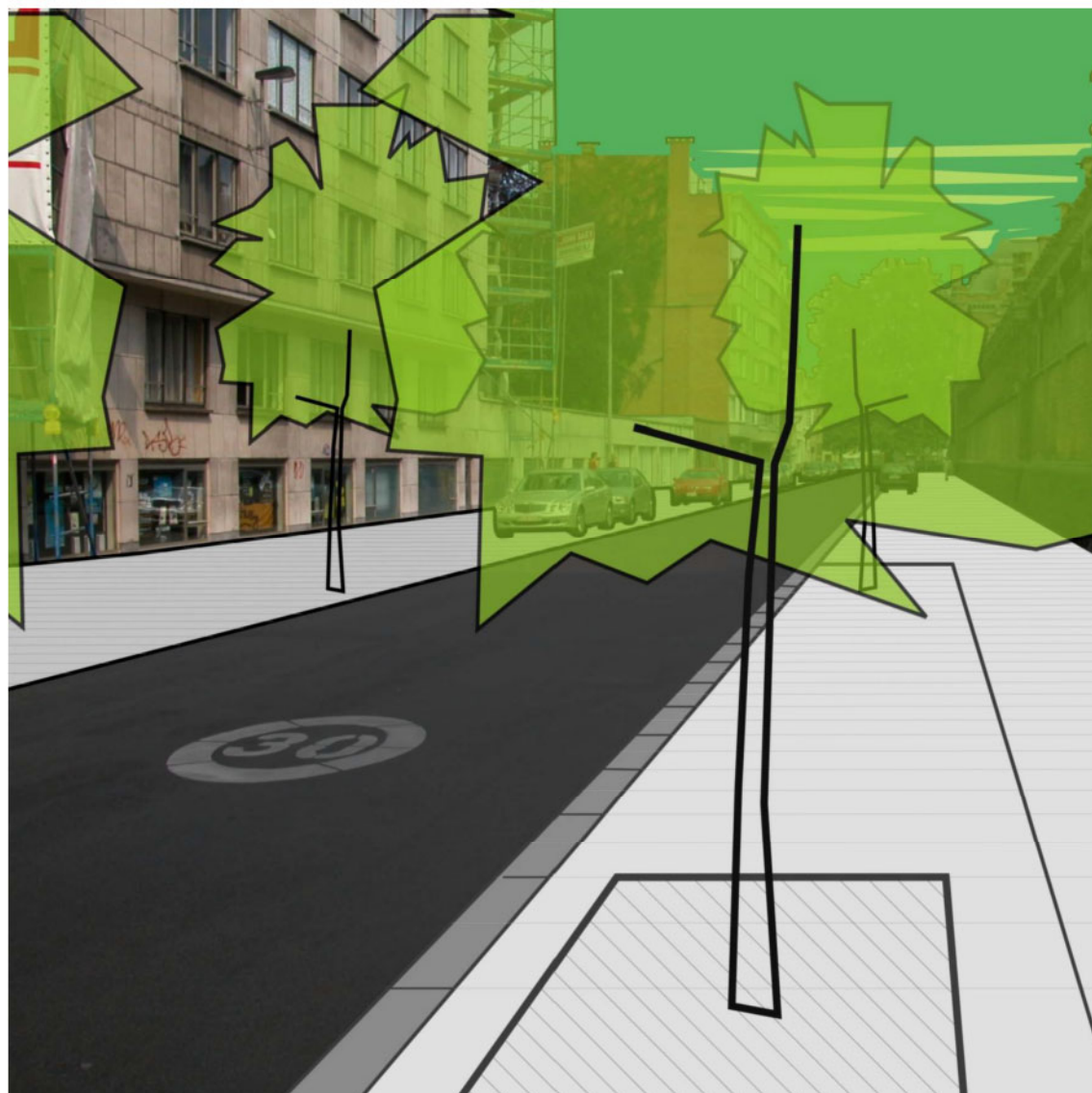
Deze context is echter ruimer dan de bebouwde omgeving. Contextualiteit betekent immers ook aandacht voor de historische, culturele, sociale context. Het stadsweefsel is immers als een palimpsest, een pagina die continu overschreven wordt.

Een letterlijk maar eenvoudig voorbeeld is het gebruik van de vorm aanmeerpaal als zonerings-, scheiding- of zitelement in de havenomgeving. Naast de specifieke functie(s) van het element (het aanmeren, scheiden of

Werken op de verschillende schaalniveaus

Simulaties als contextuele referentiebeelden

zitten), heeft het ook een betekenis voor en in een ruimer gebied (bijvoorbeeld de stad).

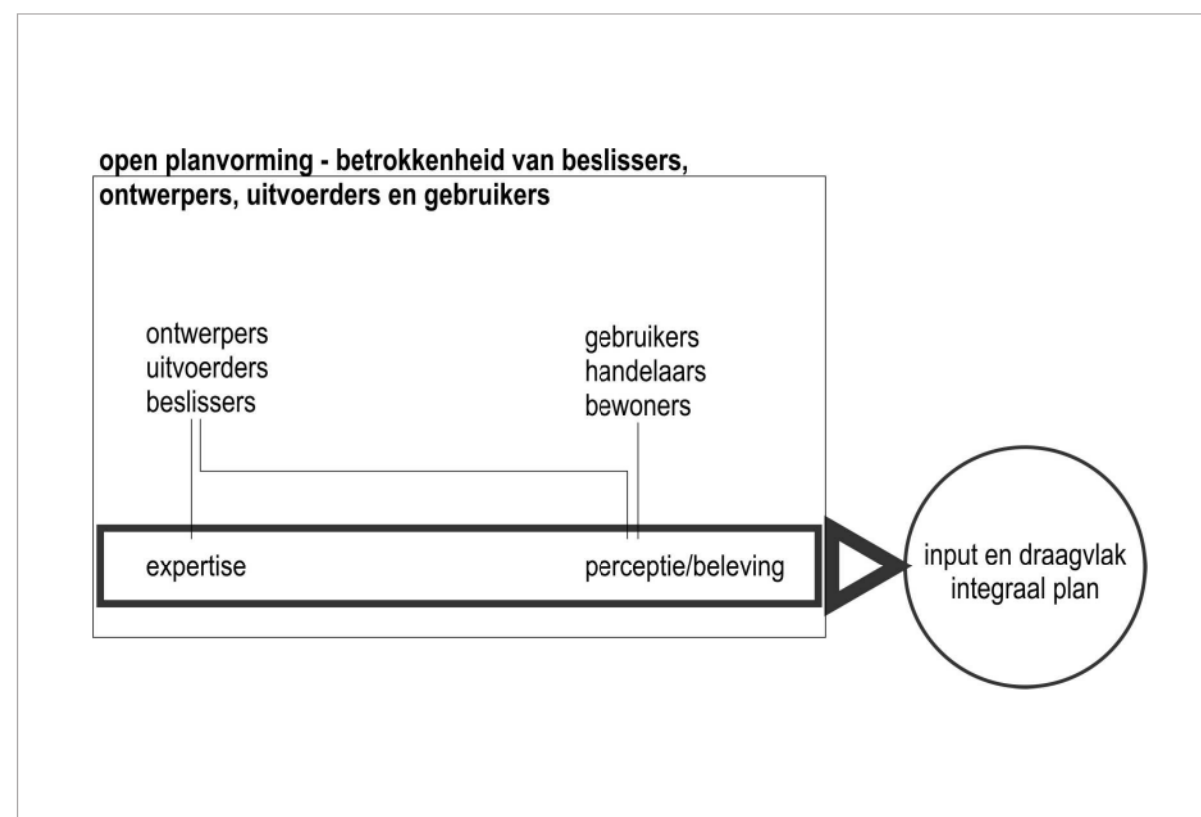
Bijzondere aandacht zal bijgevolg uitgaan naar de kwalitatieve beelddragende en structurerende elementen van het stadsweefsel en het stadslandschap, maar ook naar de immateriële dimensie van bepaalde plekken, zoals de betekenis van een plek of structuur doorheen de tijd. Rekening houden met die hedendaagse, historische én toekomstige materiële en immateriële context is bijgevolg noodzakelijk wil het integraal plan duurzaam zijn.

In de beleving van de stad vormt het openbaar domein slechts een – weliswaar belangrijk – onderdeel. Daarom is het belangrijk om naast referentiebeelden ook een aantal indicatieve simulaties in het plan op te nemen. Deze vullen de referentiebeelden aan door de gekozen ontwerp oplossingen te plaatsen in de context van Gent. De inrichting van een plein in Barcelona, een straat in Lyon of een winkelwandelstraat in Kopenhagen evoceren een beleving, maar die geëvoceerde beleving is evenzeer bepaald door de bebouwde omgeving en context. Daarom zijn indicatieve simulaties een noodzakelijke aanvulling die de typeoplossingen toetsen aan de Gentse (ruimtelijke) realiteit. Het zijn bijgevolg geen definitieve ontwerpen voor

een straat of plein, maar sferbeelden die mogelijke toepassingen van het integraal plan illustreren.

De methodische aanpak zal gekenmerkt worden door een open planvorming met een communicatief en participatief karakter. Dit betekent een grote betrokkenheid van de beslissers, ontwerpers, uitvoerders en gebruikers tijdens het planproces. Zoals aangegeven in de opdrachtformulering beschikt de stad Gent reeds over een ruime kennis en ervaring inzake openbaar domein. Deze expertise, maar ook de perceptie van gebruikers, bewoners, handelaars, enz. worden bevraagd tijdens focusgespreksgroepen of workshops.

Deze open-planvorming laat niet alleen een uitwisseling van kennis en ervaring toe, het creëert ook een draagvlak voor de genomen ontwerp oplossingen en keuzes.

Colofoon samenwerkingsverband

Ⓟ Onderzoek & Advies
Baron Ruzettelaan 33
B-8310 ASSEBROEK-BRUGGE
tel. + 32 50 36 71 36
fax + 32 50 36 31 86

www.wes.be
info@wes.be